

การเรียนรู้ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้

การเรียนรู้ และรูปแบบการจัดการเรียนรู้

การเรียนรู้เป็นพื้นฐานของการดำเนินชีวิตของมนุษย์ มนุษย์อาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่ถูกต้อง และ มีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการสองอย่าง คือ ความต้องการการปรับตัวให้เข้ากับสภาวะต่างๆ ที่มีทั้งการเกิดขึ้น ดำรงอยู่ และมีการเปลี่ยนแปลง และอีกประเภทหนึ่ง คือ ความต้องการเรียนรู้เพื่อจัดการ สรรพสิ่งต่างๆ ให้มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่สภาพที่ตนต้องการ จึงมีการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอในหลากหลายรูปแบบ เพื่อเพิ่มพูนความฉลาดเฉลียว และ ประสิทธิภาพ มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาที่จะต้องเผชิญในชีวิตประจำวัน และเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุข

การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากเดิม ไปสู่พฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร และพฤติกรรมใหม่ที่เกิดขึ้นนี้ ต้อง เป็นผลมาจากประสบการณ์หรือ การฝึกฝน

ธรรมชาติของการเรียนรู้ มนุษย์มีชีวิตอยู่เพื่อการเรียนรู้ และเรียนรู้เพื่อที่จะ อยู่อย่างมีคุณภาพ การเรียนรู้เป็นกระบวนการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น การเรียนรู้ทำให้เกิดประสบการณ์ และประสบการณ์ทำให้เกิดการพัฒนา คุณภาพ ชีวิต ดังนั้นธรรมชาติของการเรียนรู้ จึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ผู้สอนจะต้อง ทำความเข้าใจก่อนที่จะ เริ่มกระบวนการเรียนรู้นั้นๆ โดยธรรมชาติ การเรียนรู้มักมีส่วนประกอบ ดังนี้

1. ความต้องการของผู้เรียน
2. สิ่งเร้าที่น่าสนใจ
3. การตอบสนองเมื่อมีสิ่งเร้าที่น่าสนใจและน่าสัมผัส
4. การได้รับรางวัล ภายหลังจากการตอบสนอง

รูปแบบของการเรียนรู้กับการเรียนการสอน มนุษย์มีวิธีการเรียนรู้และแก้ปัญหาในรูปแบบที่แตกต่างกันนักการศึกษาและนักวิชาการได้พยายาม ศึกษาเพื่อนามาใช้ประโยชน์ ซึ่งสรุปได้ 4 รูปแบบ คือ

1. สร้างประสบการณ์ให้แน่นแฟ้น
2. สังเกตปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น
3. เกิดความคิดในเชิงนามธรรม
4. ชอบการทดลอง

องค์ประกอบของการเรียนรู้ การที่บุคคลหรือมนุษย์จะเรียนรู้ได้ดี หรือมากน้อยเพียงใดนั้น จะขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญหลาย ประการ ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ ได้แก่ ปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบของการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

1. สมองและระบบประสาท
2. ระดับสติปัญญาและความสามารถของแต่ละบุคคล
3. การจากการลืม
4. แรงจูงใจในการเรียนรู้
5. ความเหนื่อยล้ากับการเรียนรู้
6. ความตั้งใจและความสนใจที่จะเรียนรู้
7. สภาพการณ์ที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้

รูปแบบการเรียนรู้และการสอน

รูปแบบการเรียนรู้ เป็น โครงสร้างที่ใช้เป็นแนวทางในการสร้างกระบวนการเรียน การสอน และการจัด สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยอาศัยเทคนิคและวิธีสอนเข้ามา ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการสอนแต่ละครั้งผู้สอนควรได้ สร้างสรรค์และเลือก ใช้รูปแบบการสอนให้เหมาะสมกับ จุดประสงค์ของบทเรียนหรือผล การเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหาวิชาที่จะสอน ระดับของผู้เรียน ระยะเวลาที่สอน สภาพ แวดล้อมของห้องเรียน ตลอดจนความถนัดของผู้สอน

รูปแบบ การเรียนรู้ หมายถึง แนวทางในการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ที่มีการจัดไว้อย่างมีระบบ ที่มาจากปรัชญา ทฤษฎี หลักการ และแนวคิด โดยอาศัยเทคนิค และวิธีการสอนเข้ามาช่วยในการจัดการ เรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์

รูปแบบระบบการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ถือเป็นกระบวนการที่มีระเบียบระบบ ในการดำเนินงานการจัดการ เรียนรู้ อย่างครอบคลุมทุกขั้นตอน จะต้องเริ่มต้นจากการที่ผู้สอนต้องมีการสำรวจสภาพ แวดล้อมต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับปัญหาและสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอนสภาพผู้เรียน และเนื้อหาสาระที่จะนำมาถ่ายทอดให้แก่ ผู้เรียน วางแผนการใช้ข้อมูลจากการสำรวจ กำหนดวัตถุประสงค์และเนื้อหาที่จะสอน กำหนดกิจกรรมการเรียน การสอน สื่อการสอน และการประเมินผล โดยเขียนออกมาในรูปของแผนการจัดการเรียนรู้ ดำเนินการสอน ตาม ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งหลังจากนั้นก็จะต้องมีการประเมินผลการสอน ทั้งทางด้านสัมฤทธิ์ผลของ ผู้เรียนและการ ประเมินผลการสอนของผู้สอน เพื่อนำไปปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพ

รูปแบบการจัดระบบการเรียนรู้

1. วิธีการจัดระบบ

2. ระบบการสอนของไทเลอร์

3. ระบบการสอนของกลาสเซอร์

4. ระบบการสอนของบราวน์ และคณะ

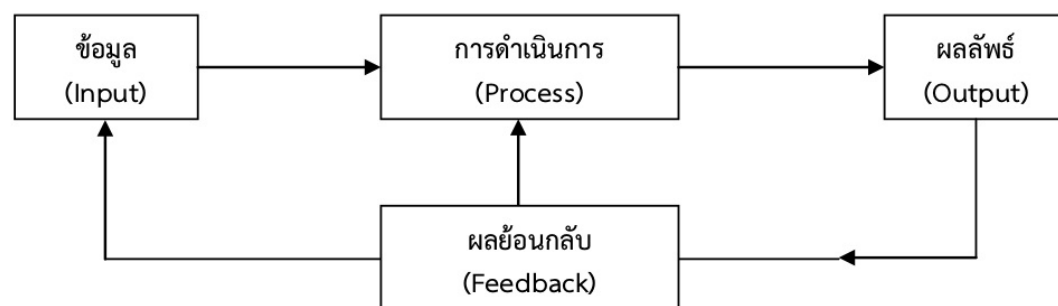
5. ระบบการสอนของเยอร์ลาช และอีล

6. ระบบการสอนของสจ๊วต อูทรานันท์

7. ระบบการสอนของไชยยศ เรืองสุวรรณ

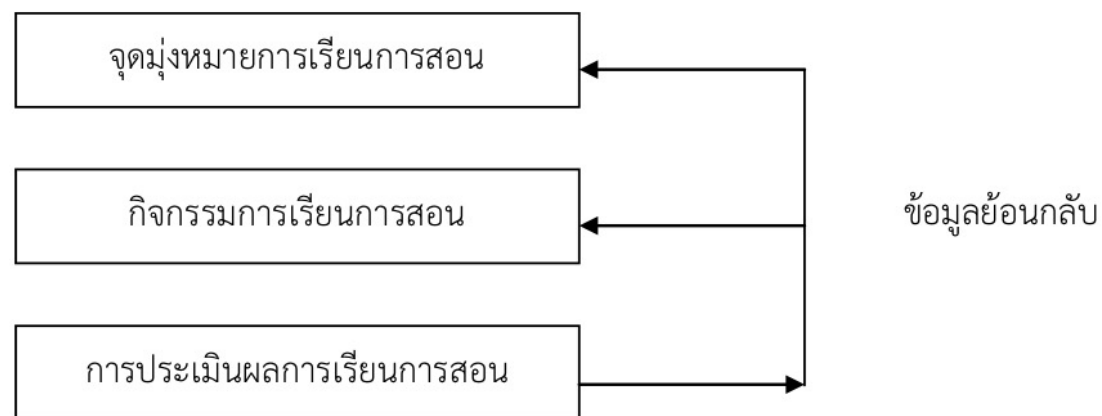
8. ระบบการสอนทั่วไป

1

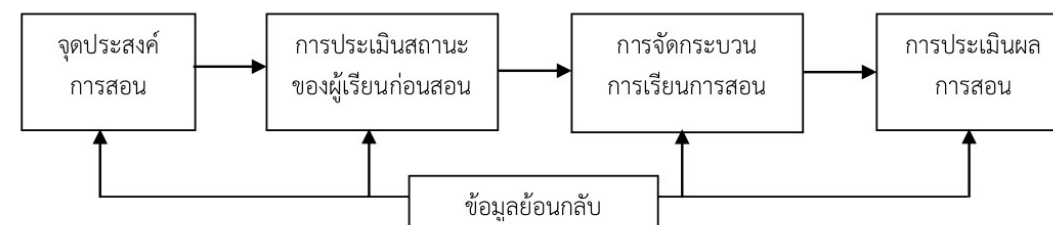
ภาพที่ 1.1 วิธีการจัดระบบ
ที่มา (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2543, หน้า 46)

2

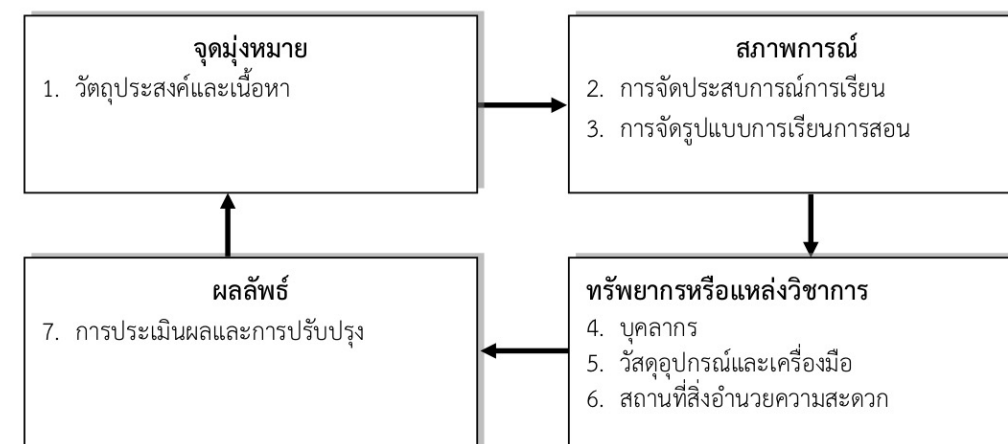
ภาพที่ 1.2 ระบบการสอนของไทเลอร์
ที่มา (Tyler, 1949, p.47)

3

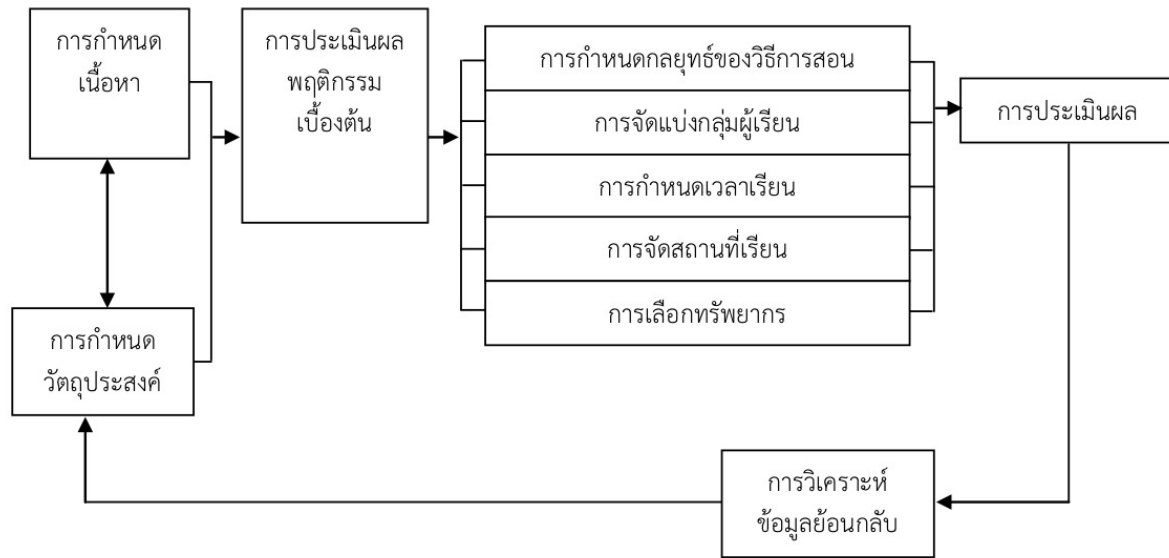
ภาพที่ 1.3 ระบบการสอนของกลาสเซอร์
ที่มา (Glasser, 1960 อ้างถึงใน อารี สันทรวี, 2540, หน้า 92)

4

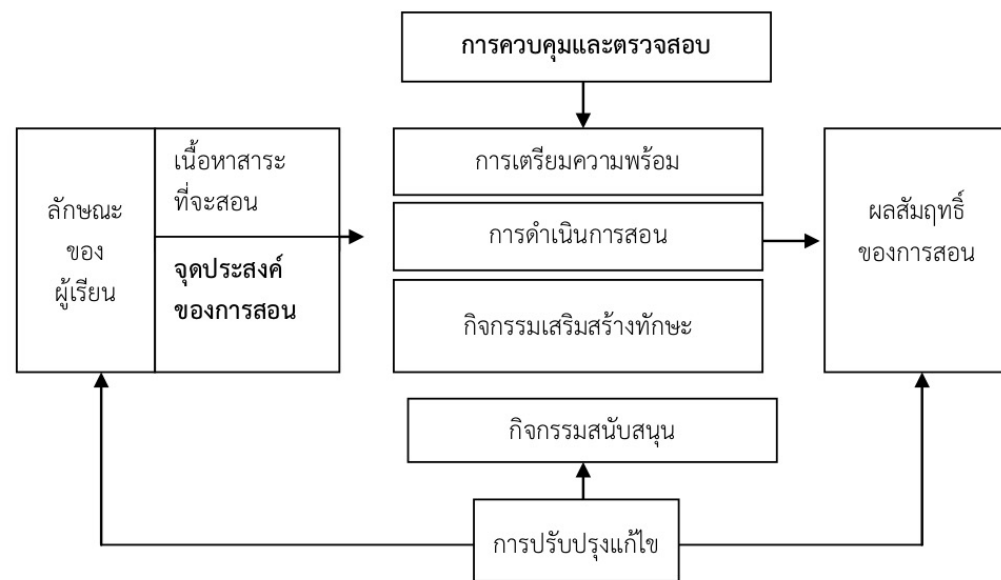
ภาพที่ 1.4 ระบบการสอนของบราวน์ และคณะ
ที่มา (Brown et al., 1977 อ้างถึงในอารี สันทรวี, 2540, หน้า 95)

5

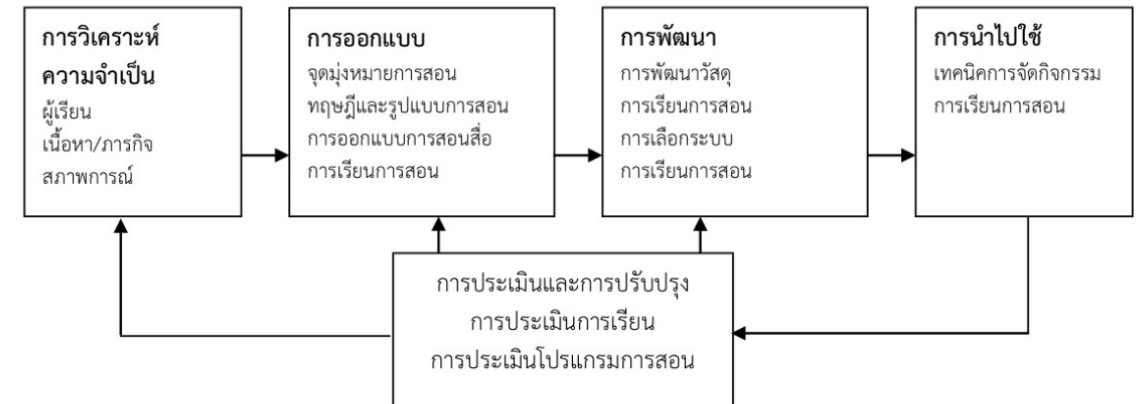
ภาพที่ 1.5 ระบบการสอนของเยอร์ลาช และอีลี
ที่มา (Gerlach & Ely, 1980, p.212)

6

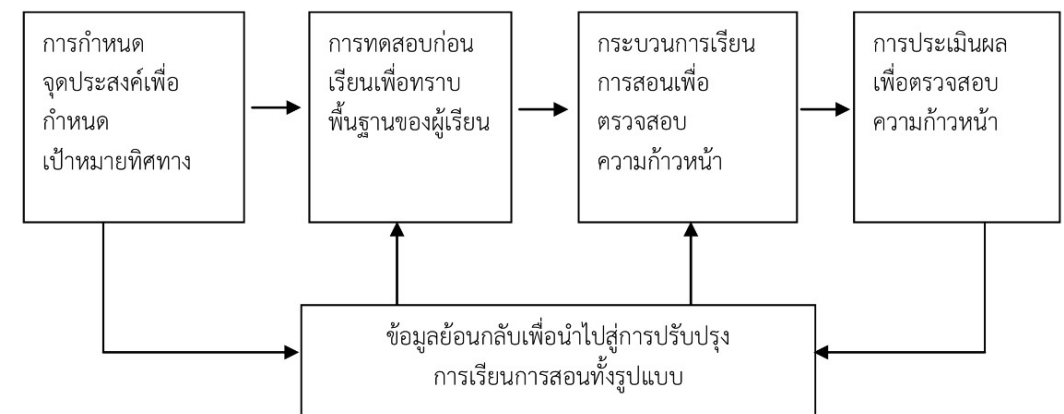
ภาพที่ 1.6 ระบบการสอนของสงัด อุทรานันท์
ที่มา (สงัด อุทรานันท์, 2532, หน้า 4)

7

ภาพที่ 1.7 กระบวนการออกแบบและการพัฒนาการสอน
ที่มา (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2526, หน้า 72)

8

ภาพที่ 1.8 รูปแบบระบบการเรียนการสอนโดยทั่วไป และประโยชน์ที่ได้รับ